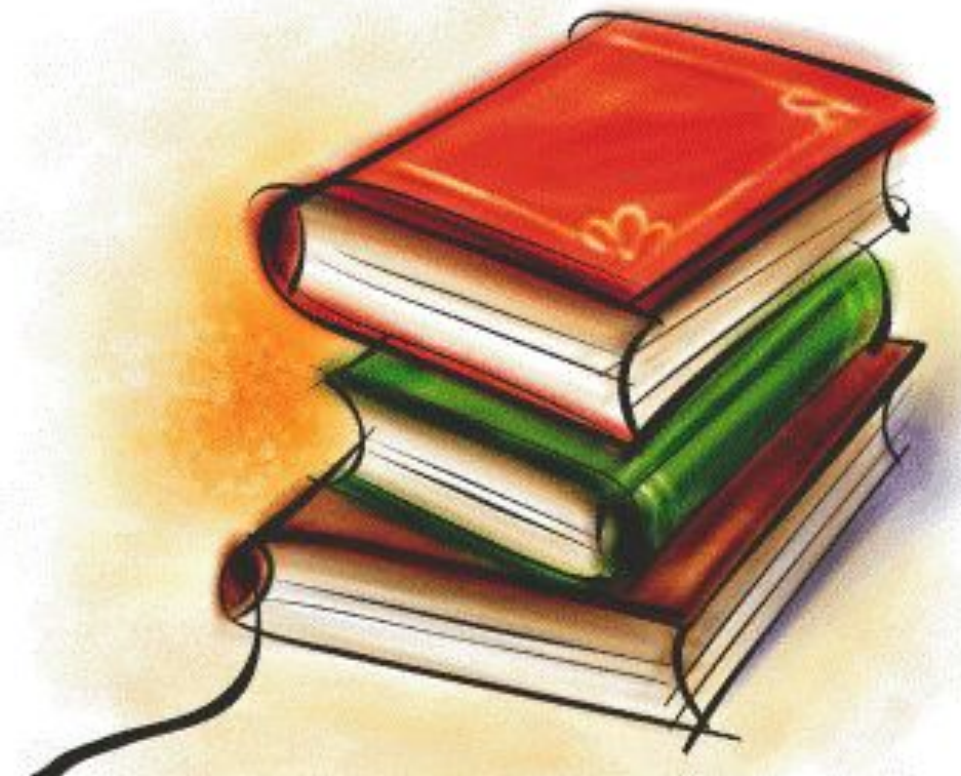

The background image is a photograph of a large, historic library. The upper portion shows a series of dark, arched vaults that create a strong sense of perspective. Below the vaults, there are multiple levels of wooden bookshelves filled with books. A balcony with a decorative railing is visible on the left. The lower portion of the image shows a long, brightly lit aisle with rows of study tables and chairs. Small white busts are placed along the sides of the aisle. The overall atmosphere is one of academic grandeur and intellectual pursuit.

МОВА ЯК ЗНАКОВА СИСТЕМА. МОВА І МОВЛЕННЯ

У світі існують
різноманітні системи
знаків, які служать для
передачі інформації.

Різні системи знаків
вивчає особлива
наука — семіотика
(від гр. Semeion)

Знак — матеріальний, чуттєво сприйманий предмет, який є представником іншого предмета і використовується для отримання, зберігання і передачі інформації.

**Мова є однією зі
знакових систем. У
цьому легко пе-
реконатися, взявши
до уваги той факт,
що будь-який знак
іншої семіотичної
системи можна
передати словом чи
якимось іншим
мовним виразом.**

ОДНАК НЕ ВСЕ, ЩО Є В МОВІ, МОЖНА
ВВАЖАТИ ЗНАКОМ, А ЛИШЕ ТЕ, ЩО СЛУЖИТЬ
ДЛЯ ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ.

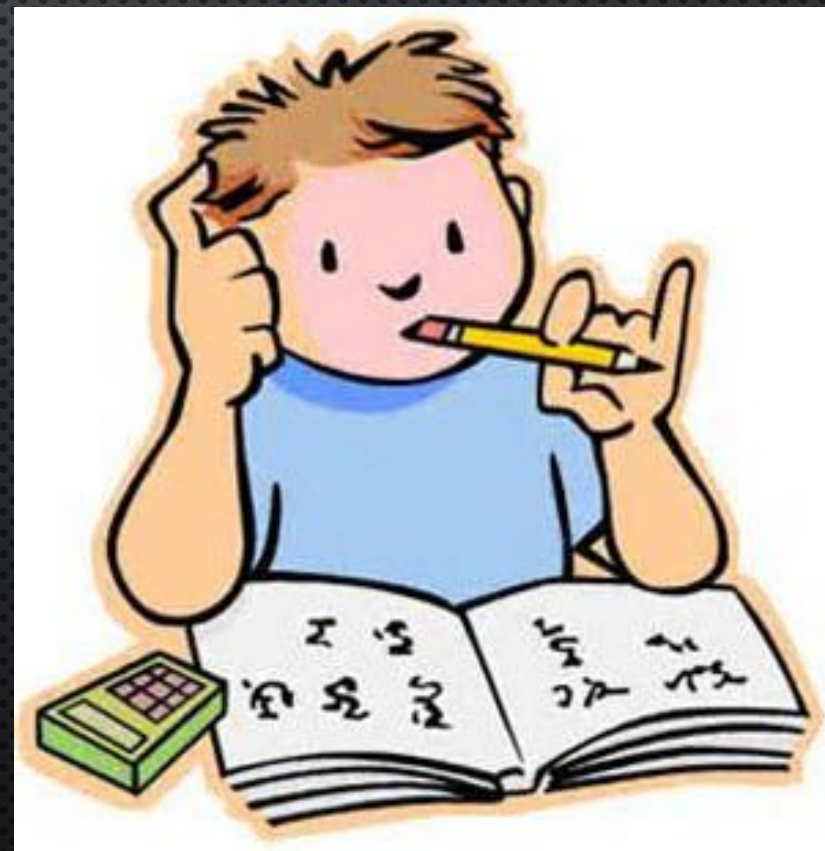
Не є
знаками

```
graph TD; A[Не є знаками] --> B[Окремо взяті звуки]; A --> C[Морфеми]; A --> D[Речення];
```

Окремо
взяті звуки

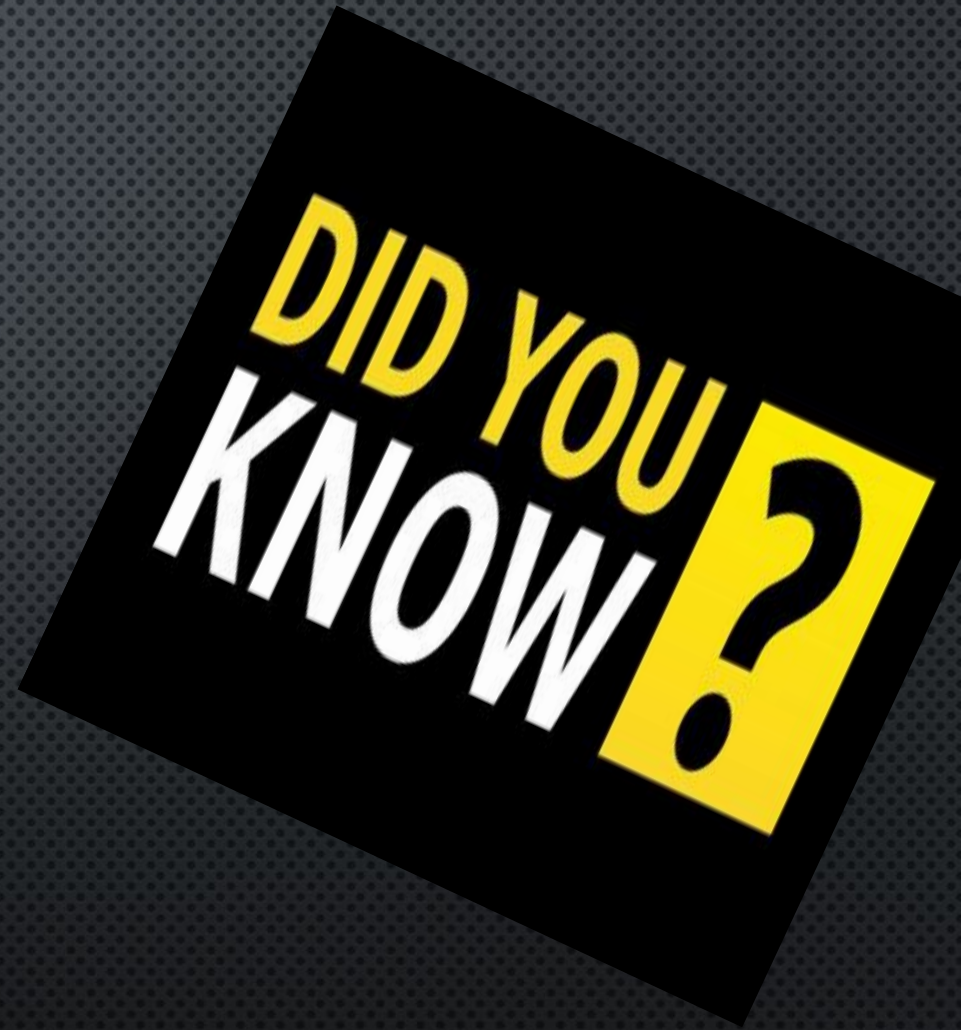
Морфеми

Речення

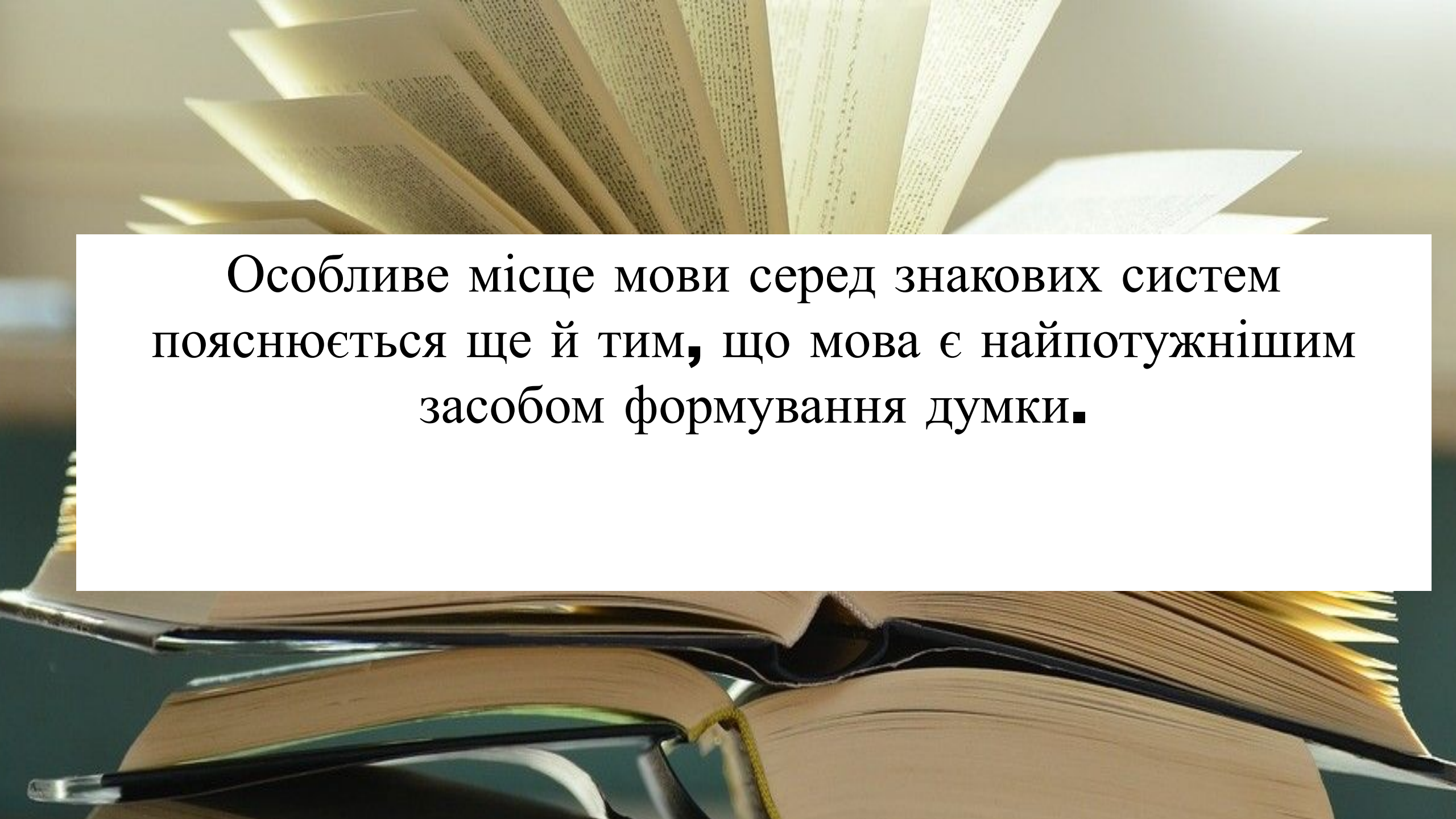
ЛЕКСЕМА

лексема (слово) має план вираження і план змісту, який реалізується самотійно, тому лексему вважають **справжнім знаком**. Лексема як знак складається з незнаків (фонем).

Мова є універсальною, всеосяжною
знаковою системою. Будь-яку іншу
знакову систему мож-
на передати мовою, а навпаки
зробити неможливо. Усе,
що ми можемо передати за
допомогою мови, неможливо
передати ні дорожніми сигналами,
ні математичною чи
хімічною символікою, ні навіть тими
знаковими системами, які є
похідними від мови.

The background of the slide features a close-up, artistic shot of several books and papers. Some pages are fanned out at the top, while others are stacked or open at the bottom. The lighting is warm and soft, creating a scholarly and intellectual atmosphere. The text is centered within a white rectangular box that overlays the middle of the image.

Особливе місце мови серед знакових систем
пояснюється ще й тим, що мова є найпотужнішим
засобом формування думки.

МОВА І МОВЛЕННЯ

Усе те, що
пересічні мовці
розуміють під
словом мова,
насправді є власне
мовою і
мовленням.

Найбільш
зрозуміло різницю
між мовою і
мовленням нам
пояснює **Фердинан
де Сосюр** лінгвіст,
засновник
структуралізму.

МОВА І МОВЛЕННЯ

Мова - система
одиниць спілкування
і правил їх
функціонування.

Мовлення —
конкретно
застосована мова,
засоби спілкування в
їх
реалізації.

РОЗРІЗНЯЮТЬ МОВУ І МОВЛЕННЯ ЗА ЧОТИРМА ПУНКТАМИ :

1

Мова — явище загальне, абстрактне; мовлення — конкретне. Загальне (мова) реалізується в конкретному (мовленні). Конкретність мовлення виявляється в тому, що його можна чути, записати на магнітну стрічку, бачити і прочитати (якщо йдеться про текст). Мову безпосередньо спостерігати неможливо.

2

Мова —
явище
відносно
стабільне,
довговічне,
загаль-
ноприйняте;
мовлення —
динамічне
(рухливе),
випадкове
й унікальне.

У мові немає
помилки, у ній
усе правильно.
У мовленні люди
можуть
припускатися
помилки.

Мова — явище психічне, а мовлення — психо-фізичне. Мова існує в індивідуальних мозках, у душах, психіці людей, які становлять певну мовну спільність. Мовлення, крім психічного, має ще фізичний (фізіологічний) аспект, пов'язаний із його породженням і сприйманням. Особливо помітний цей аспект при звуковій (акустичній і фізіологічній) характеристиці мовлення. Мовлення можна характеризувати за темпом, тембром, тривалістю, гучністю, артикуляційною чіткістю, акцентом тощо.

Мовлення — лінійне, мова — нелінійна. Мовлення розгортається в часі. Для того щоб вимовити якусь фразу потрібен певний часовий проміжок, бо слова вимовляються послідовно одне за одним. А в мові всі звуки, слова, словоформи тощо існують одночасно. На відміну від мовлення, мова має ієрархічну будову.

Слід пам'ятати, що мова і мовлення тісно пов'язані між собою: мова не тільки породжує мовлення, стримує його неспинну стихію, а й живиться ним, змінюється, розвивається під його впливом. У мовленні з'являється нове, оказіональне, яке з часом може проникнути в мову, стати фактом мови.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ